

TÓM TẮT KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU HÀNH ĐỘNG TẬP THỂ VÌ SỨC KHỎE MÔI TRƯỜNG

Mục đích

Tài liệu này tóm tắt kết quả nghiên cứu Hành động Tập thể vì Sức khỏe Môi trường. Nghiên cứu này tìm hiểu mục tiêu và phương pháp thực hiện của Dự án Thành phố xanh – Không khí sạch do Live & Learn triển khai và được tài trợ bởi USAID, hướng tới việc thúc đẩy hành động tập thể nhằm giảm sử dụng bếp than tổ ong ở Hà Nội, Việt Nam. Nghiên cứu tìm hiểu các yếu tố, quy trình thúc đẩy hành động tập thể và áp dụng chính sách môi trường, đồng thời cung cấp hiểu biết về việc hành động tập thể có thể được triển khai như thế nào trong các bối cảnh khác thuộc khuôn khổ các chương trình USAID trong tương lai.

Thông điệp “BẾP THAN KHÓ THỞ” Ảnh: Live & Learn

Phương pháp

Kết quả nghiên cứu được tổng hợp thông qua tổng quan tài liệu sẵn có, quan sát trực tiếp, phỏng vấn những người liên quan chính và hội thảo kiểm định kết quả nghiên cứu với các bên liên quan khác nhau.

Bối cảnh

Những thách thức phát triển trong xã hội ngày nay, bao gồm ô nhiễm môi trường và y tế công cộng, đòi hỏi phương thức hợp tác phi truyền thống giữa các bên liên quan nhằm tối đa hóa tính hiệu quả, tính bền vững về vận hành và tài chính của các biện pháp can thiệp. Hiểu rõ điều đó, USAID/Việt Nam đã thúc đẩy hành động tập thể như một phương pháp tiếp cận cốt lõi trong Chiến lược Hợp tác Phát triển Quốc gia. Hành động tập thể được hiểu là sự phối hợp tham gia giữa các bên liên quan trong một quy trình mà các bên đều thống nhất thực hiện các mục tiêu chung. Dự án Thành phố xanh – Không khí sạch tại Việt Nam do Live & Learn thực hiện đang thí điểm phương pháp hành động tập thể nhằm giải quyết vấn đề sử dụng bếp than tổ ong ở Hà Nội, nhằm xây dựng các mạng lưới và tăng cường liên kết giữa các bên liên quan trong khu vực về chất lượng không khí và các vấn đề sức khỏe liên quan.

Thí điểm giảm sử dụng bếp than tổ ong

Giai đoạn chuẩn bị

Ô nhiễm không khí mang lại **cơ hội** và **ý chí chính trị** của lãnh đạo Thành phố Hà Nội trong việc thúc đẩy hành động tập thể nhằm giảm thiểu sử dụng bếp than tổ ong.

Giai đoạn biến đổi

Tập hợp quan trọng của các tổ chức tham gia cũng như năng lực huy động thêm các tổ chức với năng lực đa dạng nhằm giảm thiểu tình trạng ô nhiễm không khí hỗ trợ bởi chiến dịch xóa bỏ bếp than tổ ong. Tuy nhiên, các tổ chức tham gia không có **vai trò, trách nhiệm** rõ ràng, cũng như không có một chương trình hành động hoặc các mục tiêu chung cùng thống nhất, dẫn đến những bất đồng có thể cản trở hành động tập thể.

Giai đoạn can thiệp

Việc **phối hợp, trao đổi** thông tin giữa các bên liên quan và cộng đồng bị ảnh hưởng có vai trò rất quan trọng trong việc huy động các hỗ trợ và thay đổi hành vi. Tuy nhiên, các bên liên quan **không tham gia thường xuyên**, hạn chế khả năng phát triển bền vững và mức độ nhân rộng của mạng lưới ra toàn thành phố.

Thực hiện chính sách môi trường

Giai đoạn chuẩn bị

Dựa trên **định hướng** xóa bỏ bếp than tổ ong, dự án đã **phân tích** việc sử dụng bếp than tổ ong để thúc đẩy chu trình chính sách.

Giai đoạn biến đổi

Không giống như chiến dịch giảm sử dụng bếp than tổ ong, chỉ có **một số ít bên liên quan** trong nỗ lực hành động tập thể đã tham gia vào quá trình xây dựng, thực hiện chính sách. Chi cục Bảo vệ môi trường Hà Nội là đơn vị chủ trì các hoạt động.

Giai đoạn can thiệp

Ý chí chính trị mạnh mẽ đã biến chính sách thành hành động và giúp thành phố khắc phục các rào cản về hành động tập thể. Tuy nhiên, các thành viên của mạng lưới đã không xác minh hoặc theo dõi kết quả, dẫn đến một số quan ngại về **mức độ tin cậy** của kết quả cũng như lo lắng về **khả năng người dân sẽ tái sử dụng** bếp than tổ ong trong tương lai.

Hành động tập thể có thể được áp dụng với các chương trình của USAID trong tương lai như thế nào?

- Xác định và áp dụng **khung hành động tập thể** dựa trên một quy trình có sự tham gia để xác định và ưu tiên các vấn đề cần hành động tập thể, phân tích và kết nối các bên liên quan tại địa phương, cải thiện quá trình ra quyết định cũng như năng lực duy trì các nỗ lực, tác động của hành động tập thể.
- Để thúc đẩy các hành động tập thể, **cơ quan đầu mối** phải xây dựng được uy tín trong lĩnh vực này, có nhiều mối quan hệ mạng lưới chặt chẽ, đặc biệt là với các cơ quan Chính phủ, có năng lực phối hợp, trao đổi thông tin và dẫn dắt hành động, cũng như thấu hiểu các quy trình hoạt động của chính phủ.
- Đảm bảo **tính linh hoạt** trong cơ chế để đơn vị thực hiện có thể điều chỉnh phù hợp với bối cảnh.
- Trong bối cảnh chính trị tại Việt Nam, hành động tập thể cần có sự tham gia của Chính phủ Việt Nam để đảm bảo thành công. **Các biện pháp can thiệp phải phù hợp với chính sách, định hướng và ý chí chính trị của chính phủ.**

Để đọc báo cáo đầy đủ, vui lòng truy cập tại [đây](#).

TUYÊN BỐ MIỄN TRỪ TRÁCH NHIỆM: Quan điểm của các tác giả được trình bày trong ấn phẩm này không nhất thiết phản ánh quan điểm của Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ hoặc Chính phủ Hoa Kỳ. Ấn phẩm này được Dự án USAID Learns xuất bản độc lập thông qua Social Impact, Inc., dựa trên yêu cầu của Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ.